

Grundläggande svenska för grundlärare med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, II

Basic Swedish for Teachers Working in Grades 4 to 6, II

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: 114668

Version: 5.0

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2016-12-14

Gäller från: VT 2017

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Svenskämnets didaktik (G1F), Svenska (G1F)

Utbildningsområde: Undervisning 76%, Verksamhetsförlagd utbildning 24%

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen

Förkunskapskrav: Godkänt resultat i termin 1, 2 och 3 samt godkänt resultat från all VFU i tidigare terminer inom ramen för Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen har två parallella fokus. Dels ska studenten genom fördjupade ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska studier öka sin beredskap att undervisa i svenska och svenska som andraspråk. Dels ska studenten fortsätta utvecklandet av yrkesrollen inbegripet förmågan att skapa goda och stimulerande lärandemiljöer för alla barn i åk 4-6 med fokus på måluppfyllelse. Det ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska perspektivet fördjupas genom verksamhetsförlagd utbildning. Här belyses läsförståelsens olika nivåer samt strategier för att främja läsförståelse och utveckla texttrörlighet. Tonvikten vilar på ett problematiserande av en explicit läs- och skrivundervisning utifrån olika genrep pedagogiska modeller, vilka kritiskt granskas utifrån didaktisk forskning samt prövas i studentens egna läs- och skrivuppgifter. Den svenska grammatiken behandlas ur ett funktionellt perspektiv. Studenten fördjupar här sina studier i det svenska språksystemet. Barn- och ungdomsbokens framväxt belyses utifrån ett historiskt, ideologiskt och berättartekniskt perspektiv. Hur dagens barn- och ungdomsböcker kan användas i undervisningen i åk 4-6 för att främja och stödja elevers lärande problematiseras. Parallellt med detta läses och diskuteras skönlitteratur och arbete med skönlitteratur i skolans åk 4-6 med hjälp av adekvat litteratur-, språkvetenskaplig och litteraturredaktisk terminologi. Detta sker i dubbelt syfte, dels för att öka den egna genrekompetensen, dels för att utveckla en begreppsrepertoar som kan användas både för eget bruk och för att kommunicera litterära erfarenheter och upplevelser samt stödja elevers lärande i den kommande yrkesutövningen.

Mål

Efter kursen ska studenten kunna:

- redogöra för huvuddragen i den moderna barn- och ungdomsbokens framväxt utifrån ett historiskt, berättartekniskt och ideologiskt perspektiv, samt problematisera hur dagens ungdomsböcker kan användas i undervisningen i åk 4-6 för att främja elevers språk- och kunskapsutveckling
- utifrån litteraturredaktiska teorier och metoder problematisera hur skönlitteratur kan användas i åk 4-6 i syfte att utveckla läs- och skrivförmåga, läs- och skrivstrategier, genrekompetens, kunskaper om litteratur, kritisk medvetenhet samt förmågan att kommunicera litterära erfarenheter i tal och skrift
- behärska och didaktiskt tillämpa för undervisningen i svenska samt svenska som andraspråk relevanta grammatiska begrepp
- utifrån didaktisk forskning kritiskt reflektera kring hur olika texter, texttyper och genrer kan användas i språkutvecklande syfte samt planera undervisning för elever i åk 4-6 i syfte att utveckla genrekompetens och förmåga att anpassa språk och stil till olika kommunikationssituationer
- transponera skönlitterärt berättande i klassrummet

- med stöd i svensksdidaktisk forskning samt utifrån relevanta styrdokument för ämnet svenska och svenska som andraspråk, uppvisa didaktisk medvetenhet i att självständigt formulera mål, planera, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera undervisning i svenska och svenska som andraspråk med fokus på måloppfyllelse för alla elever i åk 4-6
- självständigt formulera mål, planera, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera undervisning med syfte att elever utvecklar lässtrategier för att läsa olika texttyper
- utifrån litteraturredidaktiska teorier och metoder självständigt formulera mål, planera, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera ett textsamtal med elever med fokus på textrörlighet
- i mötet med elever och kollegor använda ämneskunskaper och ämnesdidaktiska begrepp i ett relevant yrkesspråk

Undervisningsformer

Undervisningen omfattar föreläsningar, workshops, seminarier, muntliga redovisningar i grupp, studiegruppsarbete och verksamhetsförlagd utbildning.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Enskilda skriftliga inlämningar, deltagande i seminarier, workshops, studiegruppsarbete samt närvaro på och omdöme från verksamhetsförlagd utbildning.

Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att barns/elevs säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell utvecklingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts. Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§). Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursplaneringsmöte. Utvärdering sker muntligt i grupp vid kursråd under kursens gång samt individuellt skriftligt vid kursens slut. Resultat av utvärderingarna presenteras i kursrapporten och återkopplas till studenterna via kursens konferenssystem. Utvärderingen ligger till grund för planeringen nästa gång kursen ges.

Övrigt

Kursen ingår i Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 hp.

Bilaga: Litteraturlista för Grundläggande svenska för grundlärare med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, II (114668)

- Boglund, Ann & Nordenstam, Anna (2010). *Från fabler till manga: litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur*. 1. uppl. Malmö: Gleerups, kap. 2-7, s. 19-230 (211 s)
- Bolander, Maria (2012). *Funktionell svensk grammatik*. 3. uppl. Stockholm: Liber, kap. 6-7, s. 158-225 (68 s)
- Bolander, Maria (2012). *Funktionell svensk grammatik. Övningsbok*. 3. uppl. Stockholm: Liber, s. 22-38 (17 s)
- Bylock, Maj (2010). *Solstenen: en trilogi*. [Ny utg.] Stockholm: Dejavu (344 s)
- Chambers, Aidan (2014). *Böcker inom och omkring oss*. Ny, rev., utg. Stockholm: Gilla böcker (293 s)
- Ellis, Deborah (2012). *Den osynliga flickan*. [Ny utg.] Stockholm: En bok för alla (158 s)
- Hoel, Torlaug Løkensgard (2001). *Skriva och samtala: lärande genom responsgrupper*. Lund: Studentlitteratur (278 s)
- Johansson, Britt & Sandell Ring, Anniqa (2012). *Låt språket bära: genrepedagogik i praktiken*. 3. uppl. Stockholm: Hallgren & Fallgren, kap. 6-9 (170 s)
- Langer, Judith A. (2005). *Litterära föreställningsvärldar: litteraturundervisning och litterär förståelse*. Göteborg: Daidalos (190 s)
- Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. (2011). Stockholm: Skolverket. Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2575> Kap. 1-2 (13 s) samt kursplan för kursen relevanta ämnen
- Prage, Synnöve & Svedner, Per Olov (2008). *Tala - samtala - lära: om lärares och elevers tal i undervisningen: en handledning*. 2., [rev.] uppl. Uppsala: Kunskapsföretaget (46 s)
- Svensson, Birgitta (2008). *Gör klassikern till din egen: [att arbeta med skönlitteratur i klassrummet]*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling.
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1892> (83 s)
- Westlund, Barbro (2013). *Att bedöma elevers läsförståelse: en jämförelse mellan svenska och kanadensiska bedömningsdiskurser i grundskolans mellanår*. 1. utg. Diss. Stockholm: Stockholms universitet, 2013 (399 s)
- Westlund, Barbro (2015). *Aktiv läskraft: att undervisa i lässtrategier för förståelse: mellanstadiet*. 1. uppl. Stockholm: Natur & kultur (262 s)
- Wolf, Lars (2004). *Till dig en blå tussilago: att läsa och skriva lyrik i skolan*. 2., [utök.] uppl. Lund: Studentlitteratur (185 s)